

Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Κληρονομιά>Περιορισμοί στην κληρονομική διαδοχή – ειδικοί κανόνες
Περιορισμοί στην κληρονομική διαδοχή – ειδικοί κανόνες

Ελλάδα

1 Περιλαμβάνει το δικαίωμα του εν λόγω κράτους μέλους ειδικούς κανόνες οι οποίοι, για λόγους που αφορούν την οικονομική, οικογενειακή ή κοινωνική τους χρήση, θέτουν περιορισμούς που αφορούν ή επηρεάζουν την κληρονομική διαδοχή σε σχέση με ορισμένα ακίνητα, επιχειρήσεις ή άλλες ειδικές κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στο κράτος μέλος αυτό;

Στο ελληνικό δίκαιο προβλέπονται ορισμένοι ειδικοί κανόνες που θέτουν περιορισμούς σχετικούς με την κληρονομική διαδοχή επί περιουσιακών στοιχείων, κείμενων στην Ελλάδα, για λόγους που αφορούν την οικονομική, οικογενειακή ή κοινωνική τους χρήση.

Ειδικότερα, τέτοιοι ειδικοί κανόνες προβλέπονται αναφορικά με:

A) Την κληρονομία μοναχών (βλ. άρθρα 4, 18, 19 του ν. ΓΥΙΔ/1909 "Περί Γενικού Εκκλησιαστικού Ταμείου και Διοικήσεως Μοναστηρίων" που διατηρήθηκε σε ισχύ με τα άρθρα 99 του ΕισΝΑΚ, 7 παρ. 2 και 25 ν. 4684/1930, 1 του ν. 1918/1942 και μόνο του ν. 2067/1952). Πλέον συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, η κληρονομία μοναχού περιέρχεται αυτοδικαίως στη Μονή εγκαταβίωσης, στα μοναχολόγια της οποίας εγγράφεται, μετά από αφαίρεση της νόμιμης μοίρας υπέρ των αναγκαίων κληρονόμων. Επίσης, οι περιερχόμενες στο μοναχό μετά την είσοδό του στη Μονή, κληροδοσίες, δωρεές καθώς και κληρονομίες ανήκουν στη Μονή και ο μοναχός διατηρεί μόνο το δικαίωμα της επικαρπίας στο ήμισυ της περιερχόμενης στη Μονή περιουσίας, ενώ αντίθετα η περιουσία που αποκτά ο μοναχός μετά την κουρά του από άλλη, μη χαρακτηριστική αιτία περιέρχεται στον ίδιο προσωπικώς, ο οποίος μπορεί να την διαθέσει αλλά όχι με χαρακτηριστικές δικαιοπραξίες. Εάν δεν την διαθέσει, η περιουσία αυτή μετά τον θάνατό του περιέρχεται κατά το ήμισυ στην Εκκλησιαστική Κεντρική Υπηρεσία Οικονομικών και κατά το άλλο ήμισυ στη Μονή. Επισημαίνεται ότι ακόμη ειδικότερη ρύθμιση προβλέπεται για τους μοναχούς του Αγίου Όρους (βλ. άρθρο 101 του Καταστατικού Χάρτη του Αγίου Όρους, το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 99 του ΕισΝΑΚ), η περιουσία των οποίων, εφόσον αποκτήθηκε μετά την κουρά τους, περιέρχεται στην οικεία Μονή τους, οποτεδήποτε και αν αποβιώσουν, τυχόν δε διάθεση της περιουσίας τους με διαθήκη είναι, όπως και η διαθήκη, άκυρη.

B) Τα περιουσιακά στοιχεία που διατίθενται με κληρονομία, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή για κοινωφελή σκοπό (βλ. ν. 4182/2013 «Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις»). Τις εν λόγω περιουσίες αποδέχεται ή αποποιείται ο Υπουργός Οικονομικών, εκτός εάν πρόκειται για κληρονομία που επήλθε στο Δημόσιο εξ αδιαθέτου, οπότε δεν υπάρχει δυνατότητα αποποίησης. Επιπλέον, το Δημόσιο θεωρείται ότι αποδέχεται τις περιουσίες αυτές πάντοτε με το ευεργέτημα της απογραφής, δηλαδή ευθύνεται για τα χρέη της κληρονομίας έως το ύψος του ενεργητικού της.

2 Σύμφωνα με το δικαίωμα του εν λόγω κράτους μέλους, είναι οι ειδικοί αυτοί κανόνες εφαρμοστέοι στην κληρονομική διαδοχή σε σχέση με τα προαναφερθέντα περιουσιακά στοιχεία ανεξαρτήτως του δικαίου που διέπει την κληρονομική διαδοχή;

Οι προαναφερόμενοι ειδικοί κανόνες εφαρμόζονται στην κληρονομική διαδοχή ανεξάρτητα από το δικαίωμα που διέπει αυτή.

3 Προβλέπει το δικαίωμα του εν λόγω κράτους μέλους ειδικές διαδικασίες για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση προς τους ανωτέρω ειδικούς κανόνες;

Σε σχέση με τους προαναφερόμενους υπό στοιχείο Β' ειδικούς κανόνες ο ν. 4182/2013 προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι όταν δημοσιεύεται διαθήκη ή κατατίθεται δημοσιευθείσα στο εξωτερικό διαθήκη που περιέχει διάταξη υπέρ κοινωφελούς σκοπού ή υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ Ν.Π.Δ.Δ., ο Γραμματέας του δικαστηρίου και η προξενική αρχή της δημοσίευσης ή κατάθεσης και ο Γραμματέας του Πρωτοδικείου Αθηνών, στον οποίο περιέρχεται τέτοια διαθήκη, έχουν υποχρέωση να διαβιβάζουν αντίγραφο των πρακτικών δημοσίευσης της διαθήκης στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Οικονομικών, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα. Επίσης, ο ίδιος νόμος ορίζει ότι περιουσίες που καταλείπονται υπέρ κοινωφελών σκοπών αξιοποιούνται κατά τον τρόπο που όρισε ο διαθέτης ή δωρητής, ενώ απαγορεύει τη μεταβολή τόσο των κοινωφελών σκοπών όσο και του τρόπου και των όρων διαχείρισης της περιουσίας, καθώς και των ορισμών για τον τρόπο διοίκησης της. Εάν υπάρχει αμφιβολία περί του περιεχομένου της βούλησης του διαθέτη ή δωρητή ή αμφισβήτηση επ' αυτού, αυτή επιλύεται από το αρμόδιο δικαστήριο. Τέλος, επίσης με τον ίδιο νόμο, συγκροτείται Μητρώο Κοινωφελών Περιουσιών (Μητρώο Εθνικών Κληροδοτημάτων), στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά οι σχετικές περιουσίες.

Τελευταία επικαιροποίηση: 08/05/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για τη διαχείριση ιστοσελίδων με εθνικό περιεχόμενο προβαίνουν αυτή τη στιγμή στην επικαιροποίηση μέρους του περιεχομένου αυτού του ιστότοπου για να το προσαρμόσουν στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν στο περιεχόμενο του ιστοτόπου δεν λαμβάνεται ακόμη υπόψη η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόκειται για ακούσιο σφάλμα και θα γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις.